

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Zdzisław

Nazwisko: Kołakowski

Miejsce urodzenia: Osyski pow. Ciechanów

Data urodzenia: 28-06-1925

Imię ojca: Bronisław

Imię matki: Marianna

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Zdzisław Kołakowski (ur. w czerwcu 1925) od wiosny 1948 do lutego 1950 był współpracownikiem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie gminy Bartoły i powiatu Ciechanów. W latach 1948-1950 walczył z komunistycznymi władzami w szeregach organizacyjnej siatki oddziału NZW pod dowództwem st. sierż. Mieczysława Dziemieszkiewicza pseud. „Rój” (w roku 1949 i 1950 także w ramach siatki patrolu NZW pod dowództwem sierż. Ildefonsa Żbikowskiego pseud. "Tygrys" - 4 żołnierzy tego patrolu poległo w walce z komunistycznym KBW i zginęło w płomieniach zabudowań gospodarstwa rodziców Zdzisława Kołakowskiego w dniu 25 lutego 1950). Zdzisław Kołakowski figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych oraz w kartotekach WUBP w Warszawie i PUBP w Ciechanowie z lat 1950-1951. Zapisano w nich między innymi, iż Zdzisław Kołakowski został "zatrzymany dn. 25 II 1950 r. przez PUBP Ciechanów" za "współpracę z bandą >Roja<" i wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z dnia 5.07.1950 "skazany na karę śmierci i przepadek całego mienia". W aktach więziennych i kilku kartotekach zapisano, że Zdzisław Kołakowski "zmarł w dniu 3 sierpnia 1950 r. w więzieniu Warszawa I".

Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.

Zdzisław Kołakowski występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w wielotomowych aktach KW MO w Warszawie z lat 1978-1989 zatytułowanych "Charakterystyka nr 64". Ta obszerna charakterystyka dot. Okręgu nr XVI Narodowego Zjednoczenia Wojskowego, jego żołnierzy i akcji. Na podstawie akt UB z WUBP w Warszawie i PUBP w Ciechanowie z lat 1950-1951 Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Warszawie opracował m.in. kwestionariusz osobowy dot. Zdzisława Kołakowskiego i zamieścił go w "Charakterystyce nr 64". W tym kwestionariuszu (w tomie 15) zapisano między innymi, iż ww. "od 1947 r. współpracował z bandą zbrojną NZW działającą na terenie pow. ciechanowskiego pod dowództwem Dziemieszkiewicza Mieczysława pseud. >Rój<. W swoich zabudowaniach udzielał kwater, wyżywienia i wywiadów [tj. informacji wywiadowczych]. W jego zabudowaniach w dniu 25.02.1950 r. nastąpiła likwidacja jednego z patroli tej bandy pod dowództwem Żbikowskiego Ildefonsa pseud. >Tygrys<, podczas której zostało zabitych 4 członków bandy. Aresztowany w dniu 25.02.1950 r. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie został skazany w dniu 5.07.1950 na karę śmierci".

IPN BU 0180/80 (Charakterystyka nr 64) t. 15.

Zdzisław Kołakowski figuruje w aktach śledczych UB z WUBP w Warszawie i PUBP w Ciechanowie oraz w aktach sądowych z lat 1950-1951. Akta te (nr SI/30/50) dotyczą także najbliższej rodziny Zdzisława Kołakowskiego: jego rodziców Bronisława i Marii oraz młodszych sióstr Teresy i Ireny - również objętych śledztwem UB i następnie skazanych za współpracę z partyzantami NZW (ok. 6-miesięczną) na kary wieloletniego więzienia. Akta te zawierają między innymi: protokoły przesłuchań kilku osób "podejrzanych" i świadków, "charakterystykę" Zdzisława Kołakowskiego (napisaną przez funkcjonariusza UB dn. 6 marca 1950) oraz różne inne pisma, protokoły i notatki funkcjonariuszy UB. Na str. 22-24 zamieszczono fotografie aresztowanych: Zdzisława Kołakowskiego i jego młodszych sióstr Ireny i Teresy - wykonane w WUBP w Warszawie dn. 15 marca 1950, a na dalszych stronach m.in. obszerne akty oskarżenia ww. osób i wyroki WSR w Warszawie z dn. 5 lipca 1950.

IPN BU 0207/4467 (14224/III) t. 1.

Zdzisław Kołakowski figuruje (razem ze swoimi rodzicami i młodszymi siostrami) w aktach prokuratorskich i sądowych opisanych jako "Kołakowski Zdzisław i jego rodzina skazana dn. 5.07.1950 r. z art. 1 § 3, art. 14 § 1 dekrety z dn. 13.06.1946 r.". Zdzisław Kołakowski wraz ze swoim ojcem Bronisławem, którzy dn. 25 lutego 1950 w ich gospodarstwie we wsi Osyski udzielili zakwaterowania i pomocy czterem żołnierzom NZW pod dowództwem sierż. Ildefonsa Żbikowskiego pseud. "Tygrys", zostali skazani za "napad na funkcjonariuszy UB i KBW w miejscowości Osyski" oraz za "udzielenie pomocy członkom bandy zbrojnej na terenie m. Osyski". Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie z dn. 5.07.1950 Zdzisław Kołakowski został skazany na karę śmierci i "przepadek całego mienia na rzecz Skarbu Państwa". Jego ojciec Bronisław Kołakowski (ur. w 1889 r.) został także skazany na karę śmierci i przepadek całego mienia, 20-letnia siostra Zdzisława Kołakowskiego - Teresa - została skazana na 15 lat więzienia, 21-letnia siostra Irena na 10 lat więzienia, a matka Maria na 8 lat więzienia.

IPN BU 1007/658 (Sr. 758/50).

Akta penitencjarne Zdzisława Kołakowskiego. Akta te były prowadzone od dnia 11 marca 1950 w Więzieniu Karno-Śledczym Warszawa-Praga oraz następnie w więzieniu na Mokotowie - w okresie do sierpnia 1950. Zdzisław Kołakowski występuje także w opracowaniu Ministerstwa Sprawiedliwości z roku 1993 zatytułowanym "Lista osób zmarłych w więzieniach polskich w latach 1944-1956. Część pierwsza. Więzienia karno-śledcze. Tom 2" (sygn. IPN BU 1820/2).

IPN GK 919/2676 (746/50), IPN BU 1820/2.